

svojemu odličnemu formalnemu talentu dolžan, dolžan pa tudi svojemu poslu kot centralna oseba mladinskega slovstva, kot dolgoletni urednik »Zvončkov«.

Dr. I. Pregelj.

Fran Milčinski: Drobiž. V Ljubljani, 1921. Založila Tiskovna zadruga. Natisnila Delniška tiskarna. — Knjiga je poznata manjših šaljev in satiričnih črtic iz zadnjega desetletja. Milčinski je v prvi iz l. 1909. isti ko v zadnji iz l. 1920. Prijeten domač šegavež je, vonjivo družinski in lokalni, značilen po svojem vedrem optimizmu, ki tragike prikazovati že iz svoje čudi ne more. Ali je tak pripovednik za našo dobo in naše občutje modern, časoven, ne vem. Da je vzgojen in koristen, je gotovo. Ni globok, a je jasen in efikasen, ni ambiciozen, umetniški, a je neposreden, ker je ves domač, umerjen, slovniško in listkarsko vešč. Ni največji naš duh, a je gotovo naš najboljši humorist in najpristrčnejši mladinski pripovednik. Prav rahlo je v sorodu Murniku, ki pa je estetsko manj izbiren in včasih vodmatsko ne vzgojen. Imenoval bi ga slovenskega Pavla Kellerja. Knjige »Drobiž« sem vesel, četudi sem jo občutil v tem svojem in svojih času kot anahronizem...

Dr. I. Pregelj.

GLASBA.

Beleške. Po večletnem mrtvilu se je končno zgodil mal dogodek, ki bo mogel v kratkem v temeljih spremeniti in urediti naše glasbeno življenje. Da se to zgodi, je stvar ljudi, od katerih to z vso upravičenostjo pričakujemo.

S tem, da je prišla intendantca v roke g. Hubada — g. Govekar se je tudi zanimal zanjo (glej »Slovenski Narod«) —, je prišlo vodstvo gledališč v roke človeka, ki nima tako neumnih ambicij kakor edino mogoči bivši intendant sedmega reda. Sedaj je mogoče, da postane v gledaliških predmet zanimanja stvar sama. Mogoče je, da se v doglednem času zgodijo spremembe na že napol gnilem telesu, tako da se naša gledališka umetnost enkrat že vsaj začne. Operacija, ki bo potrebna za sa-

nacijo gledališč, bo kaj huda, vendar nezogibna, če hočemo kaj doseči. Treba je, da se koncentrirajo naše umetniške sile, predvsem najboljše, potem pa tudi povprečne, treba pa tudi, da dobimo možnosti, da se ustvarijo nove. Zavedati se moramo nepobitnega dejstva, da imamo lahko v Ljubljani dobro dramo in naravnost sijajno opero. Opustiti se mora seveda priljubljena gesta — po svojem značaju naravnost nesramna —, da pogledamo preko vsega v zrak in rečemo: Kje pa je kdo, ki kaj zna? Treba je nuditi možnost, da se skaže, ali je kaj in koliko.

Naša naloga ni, da vsak korak kogarkoli brez preudarka hvalimo ali grajamo, ampak da ga klasificiramo po našem lastnem premisleku. Javnost mora biti pripravljena, vsako zanesljivo pravilno delovanje podpirati, stvar odgovornih vpostavljenecv pa je, da delujejo pravilno. Ne samo, da vse najboljše hočejo, ampak da vse najboljše store.

Želeti je, da se naše idealne predstave o gledališču enkrat začnejo izpolnjevati. Ko novi intendant doseže, da se izpolnijo, bo vsem postalo jasno, da je napravil svoje največje življensko delo.

* * *

Noben pevec naše opere ne doseže Pavle Lovšeto v tem, da s svojim petjem ustvari atmosfero, ki izključuje vsako drugo stvar in umetniški interpretaciji tako popolnoma posveti pozornost, da se je navzame tudi okolica. Spočetka je bil njen glas šibak in plah, kakor smo videli pozneje, gotovo zato, ker prej ni bila nikoli na odru. Že sedaj pa pomeni g. Lovšetova za našo opero interpretacijsko umetnico, kakršno bi lahko iskali. Končno je pevka prišla na svoje pravo mesto. Kajti koloratura v koncertni dvorani ni nikoli tako dobrodošla kakor na odru. Ko človek posluša njeno petje, dobi soroden vtis, kakor če vidi okusno marionetno gledališče, zlasti če je scenerija tako razumno izdelana, kakor to zna Fr. Klemenčič. Njeno muziciranje z glasom in igranje marionetk imata nekaj skupnega. Predvsem človeško prikupnost, ki nastane s tem, da se v igri ali petju razodeva okus v malenkostih